

QP Code : 306001

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) Answer all questions.
(2) The Figures to the right indicate the marks.

1. Write answers in **one or two** lines.

- (1) Define a contract of insurance.
- (2) What is understood by the term uberrima fides?
- (3) What is suicide clause?
- (4) Who is actuary?
- (5) What is understood by assignment of policy?
- (6) What is meant by contribution?
- (7) What is public provident fund?
- (8) Define 'motor vehicle'.
- (9) State the 'Principle of no fault' under Public Liability Insurance Act, 1991.
- (10) What is general insurance?

20

2. Write short notes on any **four**.

- (1) Social Insurance
- (2) Emerging Trends in insurance
- (3) Perils of the sea
- (4) Classification of Policies
- (5) Principle of Good Faith
- (6) Motor Accident Claims Tribunal

20

3. Answer **any two** of the following:

- (a) Chandrashekar was employed with a public company as Vice President, Finance. He met with a road accident while returning from a family trip. His right hand was severely injured and about Rs.17 lacs were spent on medical treatment. His employer had taken out employee Insurance and entire amount was reimbursed to Chandrashekar by the Insurance Company. After recovery he filed Application under Motor Vehicles Act, to recover a sum of Rs. 17,00,000/- from the owner of the bus and also from the insurer of the bus.
 - (i) Can Chandrashekar file claim and receive the amount under the Motor Vehicles Act? Give reasons for your answers.
 - (ii) Is Mr. Chandrashekar guilty of any offence? If yes state the offence.

12

[TURN OVER

- (b) "X" is a monthly tenant of a bungalow owned by Y. X pays rent to Y regularly. Y did not insure the bungalow and therefore X decided to avail fire insurance policy himself and accordingly took a policy from a reputed insurance company. The policy was issued in the name of "X" and premiums were paid by "X". The bungalow caught fire and the loss was assessed at Rs. 50,00,000/- which was within the limits of the sum insured. The insurance company refused to settle the claim.
- Is the stand taken by the Insurance Company Valid? Give reasons for your answer.
 - What is the remedy available to "X" under the given circumstances?
- (c) Mr. Rahman availed Mediclaim insurance from ABCD Insurance company. He was a Government employee and not required to undergo medical examination. He fell ill and was taken to the Hospital, while on duty. He was diagnosed of diabetes, which disease was not mentioned in the Application form. The Insurance Company refused to pay the claim.
- What is the remedy available to Mr. Rahman?
 - Can Mr. Rahman claim damages from the Insurance Company for refusal to pay the claim?

4. Answer in detail **any four** :

- Explain the essential principles of an insurance contract.
- Discuss the functions and powers of IRDA.
- Examine the nature and scope of life insurance bringing about the kinds of life insurance.
- Explain the following under marine insurance
 - Insurance interest, insurable value
 - Voyage deviation
- Discuss the essentials of fire insurance.
- Explain the salient features of Public Liability Insurance Act, 1991.

Insurance

QP Code : 306001

- 3 -

(मराठी रूपांतर)

(3 तास)

- सुचना: (१) सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
(२) उजवीकडील अंग गुण दर्शवितात.

एकूण गुण : १००

१. प्रश्नांची उत्तरे एक किंवा दोन वाक्यात लिहा.
- (१) 'विम्याचा करार' संज्ञा स्पष्ट करा.
 - (२) पराकाष्ठेचा सद्भाव मधून काय समजते?
 - (३) आत्महत्या पोटवाक्य म्हणजे काय?
 - (४) विमागणक कोण असतात?
 - (५) विमापत्राची सोपवणी मधून काय समजते?
 - (६) अंशदानचा अर्थ काय आहे?
 - (७) सार्वजनिक भविष्य निर्धारण निधी काय आहे?
 - (८) 'मोटर वाहन' संज्ञा स्पष्ट करा.
 - (९) सार्वजनिक जबाबदारी कायदा, १९९१ अन्वये, 'दोष नसण्याचे तत्व' सांगा.
 - (१०) सामान्य विमा म्हणजे काय?

२. कोणत्याही चार टिपा लिहा

- (१) समाजिक विमा
- (२) विमाक्षेत्रातील नवीन बदल
- (३) सामुद्रिक जोखमी
- (४) विमापत्राचे वर्गीकरण
- (५) सद्भावचे तत्व
- (६) मोटर वाहन अपघात दावा न्यायप्राधिकरण

३. कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा.

- (अ) चंद्रशेखरला सार्वजनिक क्षेत्रातील कंपनीमध्ये उपाध्यक्ष, अर्थ या पदावर कार्यरत होता. एका कौटुंबिक सहलीवरून परत येणारा त्याला अपघात होतो. त्याचा डावा हात मंजूरपणे जखमी झाला आणि रुपये सतरा लाख वैद्यकीय उपाचारापोटी खर्च आहे. त्याच्या नियोकत्याने कर्मचारी विमा घेतला होता म्हणून संपूर्ण रकमेचा चंद्रशेखरला परतावा विमाकंपनीतर्फे झाला. वसुलीनंतर त्याने मोटरवाहन कायदान्वये रु. १७,००,०००/- लाख पुर्नलाभासाठी अर्ज दाखल केला. बस मालकाकडून आणि बसच्या विमाकर्त्याकडून.

[TURN OVER]

- (१) चंद्रशेखर मोटर वाहन कायदयान्वये दावा दाखल करुन रक्कम मिळवू शकतो का?
- (२) श्री चंद्रशेखर कोणत्या गुन्ह्याखाली दोषी आहेत का असल्यास गुन्ह्याचे स्वरूप सांगा.
- (ब) 'एक्स' हा 'वाय' च्या बंगल्याचा भाडेकरू आहे. एक्स नियमितपणे वायला भाडे देतो. वायने बंगल्याचा विमा काढला नाही त्यामुळे एक्सने अग्री विमा योजनेखाली स्वतःसाठी विमा काढला. अशापद्धतीने एका नामांकित विमा कंपनीकडून एक्सने विमा पॉलिसी घेतली पॉलिसी एक्सच्या नावे आहे आणि प्रिमियमसुद्धा एक्स भरी. बंगल्याला आग लागली त्यात एकूण रु. ५०,००,००० लाख तोटा झाल्याचे मूल्यमापन झाले. ही संख्या विम्याच्या कक्षेमध्ये येते. विमा कंपनीने दाण्याची पूर्तता करण्यास नकार दिला.
- (१) विमा कंपनीने घेतलेला निर्णय वेध आहे का? तुमच्या उत्तरासाठी कारणे द्या.
- (२) 'एक्स' ला दिलेल्या परिस्थितीमध्ये कोणता उपाय उपलब्ध आहे?
- (क) श्री. रहमान यांनी 'अबकड' कंपनीकडून वैद्यकीय विमा घेतला. ते एक शासकीय कर्मचारी असल्यामुळे त्यांना वैद्यकीय तपासणीची गरज नाही. कर्तव्य बजावत असताना ते आजारी पडले त्यामुळे त्यांना हॉस्पिटलमध्ये भरती करण्यात आले. त्याचे रोगनिदान मधुमेह ठरले परंतु शासकीय गरजेनुसार त्याच्या मधुमेह या आजाराचे उल्लेख आर्जामध्ये नव्हता. विमाकंपनीने दाव्याच्या बाबतीत पैसे देण्यास नकार दिला.
- (१) श्री. रहमान यांना कोणता उपाय दिसतो.
- (२) श्री. रहमान विमाकंपनीवर पैसे देण्यास नकार विम्याबद्दल नुकसानभरपाईसाठी दावा दाखल करू शकतो का?

४. कोणत्याही चारांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

- (१) विम्याच्या कराराचे अत्यावश्यक तत्वे स्पष्ट करा.
- (२) आयआरडीएची कर्तव्ये आणि अधिकार चर्चा करा.
- (३) आर्युविम्याचे स्वरूप आणि कक्षा स्पष्ट करा. शिवाय आर्युविम्याचे विविध प्रकार सांगा.
- (४) सामुद्रिक विम्याखाली पुढील बाबी स्पष्ट करा.
- (१) विमा करण्याजोगे हितसंबंध, विमा करण्याजोगे मूल्य
- (२) प्रवास विचलन
- (५) आग्निविम्याचे अत्यावश्यक घटक स्पष्ट करा.
- (६) सार्वजनिक उत्तरदायित्व विमा कायद्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.